

PROF. DR. MELÂHAT ÖZGÜ'NÜN BİOGRAFİSİ

Prof. Dr. Melâhat Ö z g ü Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi'nin kuruluşundan bu yana 40 yıl çalıştıktan sonra, 12 temmuz 1976 tarihinde emekliye ayrılmıştır. Atatürk ilkelerinde yetişmiş ilk kadın profesörlerimizdendir. Araştırmacılığı, öğretmenliği, edebiyat, sanat ve tiyatro alanında yazdığı yazıları ve Almanca'dan yaptığı çevirileri ile tanınmıştır.

Melâhat Özgü, 1906 yılında İstanbul'da, Bakırköy'de doğmuştur. Onun ilk ve orta öğretimi çok bölümlü geçmiştir:

— İlk öğretimini Bakırköy ve Çamlıca'da okumuş, birara da Bakırköy'deki St. Franciscaine Soeur'ler Okulu'na (Sörler'e) gitmiş.

— Orta öğretimini Kandilli Okulu'nda yapmış.

— Lise öğrenimini de Erenköy Kız Lisesi'nde bitirmiş; burada 1928 yılında, ilk kez uygulanan üç yıllık baccalauréat (bakalorya) sınavını vererek mezun olmuştur.

Bu sırada Milli Eğitim Bakanlığı, Avrupa'ya yüksek tahsil için Öğrenci göndermek üzere bir yarışma sınavı açmıştı. Öğretmenleri tarafından aday olarak seçilen Melâhat Özgü, bu sınava katılmış, başarı göstererek yüksek öğretimini yapmak üzere, devlet hesabına Almanya'ya gönderilmiştir. O yıl, Almancasını ilerletmek üzere Thüringen ilinin başkenti olan Weimar'da, bir yıl süre ile, Gymnasium'un çeşitli sınıflarında dil, edebiyat, sanat tarihi ve felsefe derslerine devam etmiş, bundan sonra da, 1930 yılının baharında, Berlin Üniversitesi'ne kaydolmuş, bir yandan üniversite derslerini izlerken, öte yandan da Üniversite'ye bağlı Deutsches für Ausländer'in (Yabancılar için Alman Enstitüsünün) pedagoji bölümüne devam etmiş ve ders uygulamalarına katılmıştır. Buradan, biri Alman edebiyatından "Mein Weg zu Theodor Storm" ("Theodor Storm'a Giden Yolum") ile "Frensdprachen-Unterricht in türkischen Schulen" ("Türk Okullarında Yabancı Dil Dersi") adlı iki mezuniyet ödevi ile Alman dilini öğretme yetkisini veren pedagoji diplomasını almıştır. İlk ödevi beğenilerek

Enstitü'nün dergisinde yayınlanmıştır (Mitteilungen des Deutschen Instituts für Ausländer, Berlin 23 April 1930, s. 44-45).

Alman Enstitüsü'nü bitirdikten sonra Melâhat Özgü, üniversite öğrenimini sürdürmek üzere Bonn Üniversitesine gönderilmiştir. İki yıl bu üniversitede Alman dili ve edebiyatı, felsefe, sanat tarihi ve tiyatro bilgilerini derinleştirmeye çalışmış, Oscar Walzel, Rothacker, Clemens ve Dyroff gibi ünlü profesörlerin derslerine girmiş, proseminer'de Alman edebiyatından iki konu üzerinde, iki ödev hazırlamış ve proseminer'den başarı belgesi almıştır.

1932 yılında Melâhat Özgü, gene Berlin'e çağrılmış ve burada üniversite öğrenimini tamamlamaya çalışmıştır. Ord. Prof. Dr. Julius Petersen'in, Max Herrmann'ın, Hübner'in, Spranger'in, Nicolai Hartmann'ın, Dessoir ile Wechssler'in derslerini üç yıl süre ile izlemiş, seminere alınmış ve burada gene iki ödev verdikten sonra doktora seminerine kabul edilmiştir. Alman dili ve edebiyatı ile tiyatro için Lâtineden de gereken sınavı vermiş ve aynı zamanda Tiyatro Enstitüsünün Müdürü olan Prof. Dr. Julius Petersen'in yanında, XIX. yüzyıl Alman yazarlarından "*Graf Adolf Friedrich von Schack und der Orient*" ("*Graf Adolf Friedrich von Schack ve Doğu*") adlı tezini hazırlamağa başlamış. Tez, birinci ve ikinci raportörler (Julius Petersen ile Wilhelm Schäfer) tarafından kabul edildikten sonra, esas dalda Alman dili ve edebiyatı ile tiyatro tarihi, yardımcı dallarda da, başta felsefe olmak üzere sanat tarihi, estetik ve Fransız edebiyatından kollokyumunu vermiş ve 1934 yılının Haziran ayında, Berlin Üniversitesi'nde Felsefe Doktoru payesini alarak yurda dönmüştür. Tez, aynı yılda, Almanya'da Germanische Studien (Cermen Etüdlere) adlı yayın dizisinde basılmıştır. (Sayı: 157, Verlag Ebering, Berlin 1934).

Dr. Melâhat Özgü'nün yurda döndüğü yıl, Atatürk'ün yol gösterişiyle Türk kadınlığı erkeklerle eşitlik hakkını elde etmişti. Kendisi, hemen Ankara Kız Lisesi Almanca öğretmenliğine atanmış, ilâve ders olarak da İsmet Paşa Kız Enstitüsü'nün (bugünkü Kız Sanat Okulu'nun) Almanca dersleriyle yüklenmiştir.

Bir yıl Almanca öğretmenliği yaptıktan sonra 18 kasım 1935 tarihinde Ankara'da Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi'nin kuruluşu ile Dr. Melâhat Özgü, bu Fakülte'nin Alman Dili ve Edebiyatı Kürsüsü'nün öğretim üyeliğine geçirilmiş, ayrıca da Yüksek Ziraat ve Veteriner Enstitülerinde (bugünkü Ziraat ve Veteriner Fakültelerinde) dokuz yıl sürece (1936-1945) Almanca okutmuştur. 1939 yılında doçent olmuş,

1942 yılında da "Humor" adlı bir tez ve "Jean Paul'ün Estetiği" konulu doçentlik deneme dersini vererek doçentliğe yetenekli olduğunu tanıtlamıştır. Doçentlik Jürisi: Prof. Dr. Steuerwald, Prof. Suut Kemal Yetkin ve Prof. Lacombe'dan kurulu imiş.

Doçent Dr. Melâhat Özgü, 18 nisan 1942 tarihinde, bir yıl süre ile Fakültenin Müdür muavinliğine atanmış (2. Müdür). Aynı yılın eylül ayından bu yana, altı ay sürece, Fakülte Dergisi'nin yazı işlerinde çalışmış, 1943 yılının mart ayından bu yana, bu dergiyi yürütmüş, 23 kasım 1944 tarihinde de, Alman Dili ve Edebiyatı Kürsüsü'nün yönetimiyle görevlendirilmiştir. 1945 yılında Ziraat ve Veteriner Enstitülerindeki Almanca derslerini bırakarak bir yıl süre ile Gazi Eğitim Enstitüsü'nde sanat tarihi derslerini okutmuştur. 5 şubat 1946 tarihinde de Alman edebiyatının çeşitli evrelerinde dünya görüşü, sanat anlayışı, Goethe ve Schiller üzerine yazmış olduğu yazılarını ve öğretim alanındaki başarılarını Ord. Prof. Dr. Rohde, Prof. Dr. Steuerwald ve Prof. Cambord'dan kurulu Profesörlük Komisyonu değerlendirerek, Doç. Dr. Melâhat Özgü'yü Alman Dili ve Edebiyatı Profesörlüğüne yükseltmiştir.

1946 yılı, Üniversiteler Kanunu'nun Büyük Millet Meclisi'nden çıktığı ve yürürlüğe girdiği yıldır. Bu kanunun maddeleri gereğince başka kurumlarda ders almak olanaksız görüldüğünden, Prof. Dr. Melâhat Özgü, Gazi Eğitim Enstitüsü'ndeki sanat tarihi derslerini bırakmak zorunda kalmıştır. Aynı yılın 24 haziran'ında Fakülte Yönetim Kurulu'na seçilmiş ve 22 haziran 1948 tarihine dek, iki yıl bu Kurul'da çalışmıştır. 26 aralık da Üniversiteler Kanunu gereğince, Alman Dili ve Edebiyatı Kürsüsü ile yeniden görevlendirilmiş ve bu Kürsü'yü altı yıl yönetmiştir. 3 ağustos 1947 ile 1 ocak 1948 tarihlerinde birer ay süre ile Dekan Vekilliği de yapmıştır.

1950 yılında Kürsü'ye, Almanya'dan Ord. Prof. Dr. Rudolf Fahrner getirildiğinden, bu tarihte Prof. Dr. Melâhat Özgü, Kürsü yönetimini, kanun gereğince Ordinarius Profesöre devretmek zorunda kalmıştır. Ord. Prof. Dr. Fahrner, Alman Dili ve Edebiyatı Kürsüsü'nü 1958 yılına dek yönetmiştir. Kendisi, kendi isteğiyle yuduna döndüğünde, adı geçen Kürsü ile gene Prof. Dr. Melâhat Özgü görevlendirilmiştir.

Bir yıl sonra da, Prof. Dr. Melâhat Özgü, Erzurum'da açılmış olan Atatürk Üniversite'sinde, Üniversite'nin kuruluş işlerine yardım etmek ve bu üniversite'de Alman Dili ve Edebiyatı Kürsüsü'nü kur-

mak üzere Üniversite ve Millî Eğitim Bakanlığı tarafından görevlendirilmiş; burada bir yıl (iki sömestr) izinli olarak çalıştıktan sonra gene Ankara'ya, Kürsü'nün başına dönmüştür. Böylece Alman Dili ve Edebiyatı Kürsüsü'nü başarı ile dokuz yıl yönetmiş ve bu dokuz yıl içinde, üç Asistan, iki Doçent ve bir Profesör yetiştirmiştir.

1961 yılının haziran ayında ise, üzüntülü nedenlerden dolayı Prof. Dr. Melâhat Özgü, Alman Dili ve Edebiyatı Kürsüsü'nün, Kürsü Profesörlüğü görevinden affını istemiş, üç yıl süre ile kendisini yalnız derslerine ve yazılarına vermiştir. Tam 15 yıl Fakülte'de, Alman Dili ve Edebiyatı Kürsüsü'nün Öğretim Üyesi olarak çalışan Prof. Dr. Melâhat Özgü, derslerinde Alman dili ve edebiyatını vermiş ve bu derslerle ilgili metinler incelettirerek çeviriler yaptırmış, seminerler yürütmüş, konferanslar vermiş, Goethe ile Schiller'in tiyatro sorunları üzerinde durmuştur.

1964 yılında Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi'nde bir Tiyatro Kürsüsü'nün kurulmasıyla, bu Kürsü'nün yönetimi ile Prof. Dr. Melâhat Özgü görevlendirilmiş; kuruluşundan bu yana da kendisi 10 yıl, Tiyatro Kürsüsü'nü başarı ile yönetmiş ve bu Kürsü'de, dünya tiyatrosu tarihi derslerini vererek, gereken seminerleri yürütmüştür. Bu on yıl içinde de üç asistan üç doçent ve iki profesör yetiştirmiştir.

1969 yılında ise Fakülte'de, Tiyatro Kürsüsü'nü de içine alan bir Tiyatro Araştırmaları Enstitüsü'nün kurulmasıyla Prof. Dr. Melâhat Özgü, bu Enstitü'nün Müdürlüğünü de yüklenmiş. Enstitü'nün ayrı bir bütçesi çıkarılmadığından, çalışmalar ancak, üyelerin özel araştırmaları ve deneme temsilleri üzerinde yürütülebilmektedir.

Prof. Dr. Melâhat Özgü, uluslararası sekiz derneğe üye olmuştur:

- 1- Goethe-Gesellschaft (Goethe-Derneği),
- 2- Internationale Vereinigung für germanische Sprach-und Literaturwissenschaft (IVG): Uluslararası Cermen Dilleri ve Edebiyatları Bilimi Derneği,
- 3- International Federation for Modern Languages and Literatures (Modern Diller ve Edebiyatları Derneği),
- 4- Assosiation Internationale des critiques d'art (AICA) (Uluslararası Sanat Tenkitçileri Cemiyeti). Bu derneğin Türkiye'deki kolu'nun da iki yıl süre ile sekreterliğini yapmıştır.

- 5- Gesellschaft für Theatergeschichte (Tiyatro Tarihi Derneği).
- 6- Federatin Internationale pour la Recherche Théâtrale, 7. Congres Mondial. Budapest 1969.
- 7- (Uluslararası Tiyatro Tenkitçileri Derneği)
- 8- Uluslararası Eğitim Derneği.

Bütün bu derneklerin uluslararası kongrelerine katılmış ve her birinde bir bildiri vermiştir. Viyana ve Budapeşte radyolarında da birer görüşme yapmıştır. Prof. Dr. Melâhat Özgü; Almanya'dan başka, İtalya, İsviçre, Avusturya ve Hollanda'ya da araştırma ve inceleme gezileri yapmıştır.

Prof. Dr. Melâhat Özgü, Almanca ve Fransızca bilmektedir. Almancadan yaptığı çeviriler ve yazdığı yazılar dolayısıyla, Alman hükümeti, 1955 yılında Schiller'in 150. ölüm yıldönümü anılırken, Ankara'da Alman Sefaretinde Türk-Alman Kültür İşleri Kurulu Derneği aracılığıyla Schiller Madalyası vermiştir.

1939 yılından 1961 yılına dek de, 22 yıl süre ile Devlet Yabancı Dil Sınavları'nın Almanca Komisyonlarında Üye ve Başkan olarak görev yapmıştır. Millî Eğitim Bakanlığı'nın Tercüme Bürosu'nda da yirmi yıl çalışmış, Almancadan gelen çevirileri asılları ile karşılaştırarak gözden geçirmiş ve bu Büro'nun "Tercüme" Dergisinde çevirileri ile tanıtma yazıları ve eleştirileri çıkmıştır. Kendisi aynı zamanda Türk Dil Kurumu'nun üyesidir. 1951 yılının olağanüstü toplantısında Yönetim Kurulu'na seçilerek, burada altı yıl Kurum'un toplantılarına ve komisyonlarına katılmış, bu arada da Unesco Millî Komisyonu'nda, dört yıl süre ile Türk Dil Kurumu'nun temsilciliğini yapmıştır. İki yıl süre ile de (1964-1966) Türk Dili dergisinin Yazı Kurulu'nda çalışmış ve Kurum adına konferanslar vermiştir. 1961 yılında Türk Dil Kurumu adına Türk Dili üzerinde bir konuşma yapmak üzere Karaman'daki Dil Bayramı'na katılmıştır. Halkevleri Atatürk Enstitüsü de kendisini, 1973 yılında, Bildirici Üyeliğe seçmiştir.

Prof. Dr. Melâhat Özgü, Devlet hizmetinde tam 41 yıl çalışmıştır.

Prof. Dr. Melâhat Ö Z G Ü'nün Yayınları
Konulara Göre SistematiK-Kronolojik

- I. Atatürk Üzerine
- II. Yazın Üzerine
- III. Yazarlar ve Yapıtları Üzerine

- IV. Tiyatro Konusu Üzerine
- V. Plastik Sanatlar Üzerine
- VI. Müzik Üzerine
- VII. Yabancı Dillerde Yayın
- VIII. Kongre ve Simpozyumlarda Bildiri ve Raporlar.

Prof. Dr. Melâhat Özgü'nün Alman edebiyatı ve tiyatro konuları üzerinde çeşitli araştırmaları, incelemeleri, sanat ve sanatçı üzerinde denemeleri, müzik ve plastik sanatların şiir ile olan ilişkileri üzerinde konferansları, Almancadan çevirileri ve eleştirileri vardır. Ayrıca da Atatürk üzerinde yazıları çıkmıştır. Yabancı dillerdeki bildirileri de basılmıştır. Onun bütün bu çalışmaları sekiz bölümde toplanabilir:

I. Atatürk Üzerine

- “*Atatürk, Anlayışı, Duyuşu, Değişimi ve Yapısı ile Sanatkâr*”
Devlet Tiyatrosu, Sanat Dergisi, Sayı 12, s. 5-7, Ankara 1
kasım 1953.
- “*Atatürk'ün Dil Anlayışı*”
Atatürk ve Türk Dili, Türk Dil Kurumu Yayınları: 224, An-
kara 1963 (Türk Dil Kurumu 1963 Dil Kurultayında okudu-
ğu bildiri).
- “*Atatürk'ün Edebiyat ve Sanat Anlayışı*”
Türk Tarih Kurumu, Belleten, Cilt XXVII, Sayı 108, Ankara
ekim 1963 (Atatürk Konferansları).
- “*Atatürk'ün İlim Anlayışı*”
Sümerbank Aylık Endüstri ve Kültür Dergisi, Özel Sayı, Cilt
III, Sayı 29, Ankara, Kasım 1963.
- “*Hatay'da Atatürk'ün Heykelleri Önünde*”
Türk Dili Dergisi, Sayı 158, Atatürk sayısı, Ankara, Kasım
1964.
- “*Atatürk'e Sevgi*” (Kitap)
Türk Dil Kurumu Yayınları: 339, Atatürk dizisi: 11, Ankara
1972 (103 s.). İçindekiler:

- 1- "Atatürk 'İlim ve İrfan' Yolunda" (s. 9-19).
 - 2- "Atatürk Devrimleri Sanat Alanında Bir Rönesanstır" (s. 20-36).
 - 3- "Kültür Devrimimiz" (s. 37-60).
 - 4- "Atatürk, Sergi ve Müzede" (s. 61-69).
 - 5- "Atatürk Anlayışında Bir Timur Portresi" (s. 70-104).
- "Atatürk ve 'Nutuk'"

A.Ü. Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Tiyatro Kürsüsü Deneme Topluluğu'nun, Doç. Dr. Özdemir Nutku'nun sahneye uyguladığı "Söylev" temsili dolayısıyla yayınlanan programa Ön-söz.

- "Atatürk'ün Özgürlük Anlayışı"

Türk Dili 1975.

- "Atatürk'ün Tiyatro Anlayışı"

A.Ü. Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi, Yayın No. 257, 50. Yıl Konferansları, s. 161-173, Ankara 1976.

- Çeviri : "Bugünün Türkiyesi"

Steppan Ronart'ın "Die Tükei von Heute" adlı yapıtından. Türk Dili Dergisi, Cilt: ... Atatürk Özel Sayısı: 158, Ankara, Kasım 1964.

II. Yazın Üzerine

- İnceleme : "Alman Edebiyatında Biyografi Mahiyetinde Eserler"
A.Ü. Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi, Yıllık Çalışmaları İndoloji Enstitüsü Neşriyatı: No. 1, s. 754-770, İstanbul 1941.

- " : "Alman Klâsisizminde Sanat Anlayışı"

A.Ü. Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Dergisi, Cilt: II, Sayı 4, s. 535-553, Ankara, Mayıs-Haziran 1944.

- " : "Alman Romantizminde Sanat Anlayışı"

A.Ü. Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Dergisi, Cilt: II, Sayı: 5, s. 731-741, Ankara, Temmuz-Ağustos 1944.

- ” : “*Alman Edebiyatı*”
İnönü Ansiklopedisi Cilt: II, s. 133-140, Millî Eğitim Basımevi, Ankara 1948.
- ” : “*Edebiyat Tarihi Araştırmalarında Yeni Ufuklar*”
A.Ü. Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Dergisi, Cilt: XII, Sayı: 1-2, s. 109-115, Ankara, Mart-Haziran 1954.
- ” : “*Klâsik Edebiyata Doğru*”
Kültür Dünyası, Unesco Dergisi, Sayı: 2, s. 14-15. Ankara, 15 Şubat 1954.
- ” : “*İkinci Dünya Savaşı'ndan Sonra Dünya Edebiyatı*”
A.Ü. Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Dergisi, Cilt: XX, Sayı: 1-2, s. 41-54; Ankara, Ocak-Haziran 1962.
- ” : “*Dünya Edebiyatı*”
Millî Eğitim Bakanlığı Tercüme Dergisi, Cilt: XV, Sayı: 75-76, Ankara, Temmuz-Aralık 1962.
- ” : “*Edebiyat Türleri ve Sezgi*”
Su, Sanat ve Kültür Dergisi, 26 Nisan 1963.
- ” : “*Alman Kaynaklarına Göre Nasreddin Hoca*”
Akşehir'de Konferans, Nasreddin Hoca Şenliklerinde. Ilgaz Dergisi, Yıl: 4, Nasreddin Hoca Sayısı: 47, Ağustos 1965.
Kısaltılmış biçimi: Türk Dili Dergisi, Cilt: XIV, Sayı: 167, Ankara, 1 ağustos 1965.
- ” : “*Alman Edebiyatında Mektup Türü*”
M.E.B. Tercüme Dergisi, Cilt: XVI, Mektup Özel Sayısı: 77-80 s. 107-108, Ankara 1964.
- ” : “*Alman Eleştirisine Bir Bakış*”
Türk Dili Dergisi, Cilt: XII, Sayı: 142, s. 691-797, Ankara, Temmuz 1963.
- ” : “*Avusturya'da Kültür Çalışmaları*”
Türk Dili Dergisi, Cilt: XIV, Sayı: 152, Ankara, 1 mayıs 1964.

- Eleştiri : “*Batı Edebiyatı*”
(İki Lise Kitabı Üzerine)
Türk Dili Dergisi, Cilt: II, Sayı: 14, s. 104–109 An-
kara, 1 Kasım 1952.
- ” : “*Edebiyat Üzerine*”
(Suut Kemal Yetkin’in Kitabı)
Türk Dili Dergisi, Cilt: II, Sayı: 21, s. 632–638,
Ankara, Haziran 1953.
- Öneri : “*Okullarımızda Batı Edebiyatını Kimler Okutmalı?*”
Ulus, Ankara, 25 Ekim 1952.

2 Şiir

- İnceleme : “*Şiir ve Musiki, Şiir ve Plastik Sanatlar, Sanatta
Dünya Görüşü*”
A.Ü. Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Yayınları,
No. 55, Konferanslar Serisi 1. (56 s.) İstanbul 1946.
- ” : İlk yazı: “*Şiir ve Musiki*” (az değişiklikle) Ankara
Üniversitesi Haftası, Gaziantep-Urfa, 3.X.1945, An-
kara Üniversitesi Yayınları: 5, Ankara 1947.
Bu yazıdan bir parça da “*Ahenk*” adı altında, Üni-
versite Konserlerinin (33. Konser) programı arka-
sında, 5 kasım 1955.
- ” : “*Modern Alman Şiirinde Yeni Sanat Anlayışı*”
A.Ü. Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Dergisi, Cilt:
XI. Sayı: 1, Ankara 1953.
- Eleştiri : “*Sabahleyin*”
(Osman Attilâ'nın şiir kitabı)
Türk Dili Dergisi, Cilt: II, Sayı: 15, s. 173–174,
Ankara, 1 Aralık 1952.
- ” : “*Yaprak*”
(Nermin Hekimoğlu-Pura'nın şiir kitabı) Hür Ses
Dergisi, Ankara 15 Kasım 1952.

- ” : “*Evler*”
(Behçet Necatigil'in şiir kitabı)
Türk Dili Dergisi, Cilt II, sayı 23, s. 768-771. Ankara, Ağustos 1953.
- ” : “*Bahçem*”
(Nermin Hekimoğlu-Pura'nın şiir kitabı)
Türk Dili Dergisi, Cilt: V, Sayı: 54, s. 395-398, Ankara, 1 Mart 1956.
- Çeviri : “*Şair-Şiir-Okuyucu*”
(Johannes Poeten'den)
Türk Dili Dergisi, Cilt: X, Şiir Özel Sayısı: 113, s. 271-273, Ankara, Şubat 1961.

3. Roman

- İnceleme : “*Alman Romanı ve Karakteri*”
Ulus, Güzel Sanatlar Sayfası, No. 20, Ankara 1943.
- ” : “*Almanya'da Roman Kuramlarına Genel Bir Bakış*”
Türk Dili Dergisi, Cilt XIV, Roman Özel Sayısı: 159, s. 122-125, Ankara, 1 Aralık 1964.
- ” : “*Avusturya Romanına Genel Bir Bakış*”
Türk Dili Dergisi, Cilt XIV, Roman Özel Sayısı: 159, s. 158-165, Ankara, 1 Aralık 1964.

III. Yazarlar ve Yapıtları Üzerine

1. Türk Yazarları:

- Halit Ziya Uşaklıgil : “*Gerçek Sanatçı ve Ahmet Cemil*” (“*Ma-
vi ve Siyah*”)
Ulus, Güzel Sanatlar Sayfası, No. 28
Ankara, 13 Son-teşrin 1943.
- Sadi Günel : “*Yaratılan Tipler Okuyucularına Kendi-
lerini Tanıtmalı*” (“*Ateş Damlları*”)
Sanat ve Edebiyat, Sayı: 49-50, Ankara,
16 Aralık 1947.

Selâhattin Batu : “*Güzel Helena*”

Ankara’da temsili dolayısıyla, Türk Dili Dergisi, Cilt III, Sayı: 31, s. 408-416, Ankara 1 Nisan 1954.

“*Hasan Ali Yücel’in Çeviri Anlayışı*”

Türk Dili Dergisi, yıl 19, Cilt XXII, Sayı: 225, s. 176-183, Ankara 1 Haziran 1970.

“*Cevat Fehmi Başkut*” (Ölümünün Yıldönümünde)

A.Ü. Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Tiyatro Araştırmaları Enstitüsü Dergisi yıl: 3, Sayı: 3, s. 1-4, Ankara 1972.

“*Necati Cumalı’nın Yeni Tarz Bir Dramı*”

Cumhuriyet, 10 Nisan 1977.

2. Alman Yazarları

Gottfried Ephraim LESSING

İnceleme : “*Hayatının İlk Çağı ve ‘Define’si*”

‘Define’ çevirisine önsöz.

Mf. V. Dünya Edebiyatından Tercüme, Alman Klâsikleri: 17, İstanbul 1944.

Çeviri : “*Define*” (“*Der Schatz*”)

Mf. V. Dünya Edebiyatından Tercüme, Alman Klâsikleri: 17, İstanbul 1944.

” : “*İstirap*” (“*Laokoon*’dan)

M.E.B. Tercüme Dergisi, Cilt: 5, Yunan Özel Sayısı: 29-30 s. 518-519, Ankara 19 Mart 1945.

” : “*Ölüm*” (“*Wie die Alten den Tod gebildet*’den)

M.E.B. Tercüme Dergisi, Cilt: 5, Yunan Özel Sayısı: 29-39, s. 51, Ankara, 19 Mart 1945.

Johann Gottfred von HERDER

- Çeviri : “*Herder ve Humanizmayı Teşvik Mektupları*”
Yücel Dergisi, Cilt: XII-XIII, Sayı: 68-73, s. 79-81, Sayı: 72, s. 104-107, Sayı: 73, s. 28-29, yıl: 1940-1941.
- ” : “*Yunan Sanatı*” (‘Briefe zur Beförderung der Humanität’den)
M.E.B. Tercüme Dergisi, Cilt: V, Yunan Özel Sayısı: 29-32 s. 529-530, Ankara, 19 Mart 1945.

Johann Wolfgang von GOETHE

- İnceleme : “*Goethe'nin Cihan Edebiyatındaki Şahsiyeti*”
(Konferans: Ankara Halkevi'nde, 1937'de)
Kalem Dergisi, Sayı: 5 s. 177-181 ve Sayı: 6, s. 239-243, Ankara 15 Temmuz ve 15 Ağustos 1938.
Aynı yazı: Cumhuriyet Halk Partisi Yayını, Konferans Serisi: 1. Kitap: 14, Recep Ulusoğlu Basım-evi - Ankara 1938.
- ” : “*Faust, İnsanlığın Trajedisi*”
(Konferans: Halkevi'nde, 1938'de)
Kalem Dergisi, Sayı: 11, s. 193-197 ve Sayı: 12, s. Ankara, 1 nisan 1939.
Aynı yazı: Cumhuriyet Halk Partisi, Konferanslar Serisi: Ankara, 1939.
Aynı yazı (çok değiştirilmiş ve düzeltilmiş biçimiyle): “Goethe'nin ‘Faust’u” adı altında: Atatürk Üniversitesi Yayınları, Konferanslar Serisi: No. 1, Erzurum 1959.
- ” : “*Iphigenie Tauris'te*”
(Selâhattin Batu'nun aynı addaki eserine önsöz)
Ankara 1942.
- ” : “*Goethe'nin Sanat Görüşü*”
A.Ü. Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Dergisi, Cilt: I, Sayı: 3, s. 19-28, Ankara 1943.

- ” : “*Gerçek Sanatçı ve Wilhelm Meister*”
Ulus, Güzel Sanatlar Sayfası, No. 10, Ankara 1943.
- ” : “*Gerçek Sanatçı ve Eseri*”
Ulus, Güzel Sanatlar Sayfası, No. 53, Ankara, 13 Mayıs 1944. 1943?
- ” : “*Goethe, Johann Wolfgang*”
Aylık Ansiklopedi, çıkararı: Servet İskit, Cilt: II, No. 20, s. 619-620, İstanbul, 20 Aralık 1945.
- ” : “*Goethe'nin Yaratıcılığı*”
A.Ü. Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Dergisi, Cilt: VII, Goethe Özel Sayısı: 3, s. 11-23, Ankara 1949.
- ” : “*Sanat Hayat İçindir*”
(Goethe'nin Görüşü) Edebiyat Dünyası, Sayı: 21, İstanbul, 1 Aralık 1949.
- ” : “*Goethe İçin Şair Kimdir?*”
Ulus, Ankara, 28 Ağustos 1949, s. 2.
Aynı yazı: M.E.B. Tercüme Dergisi, Cilt: IX, Goethe Özel Sayısı: 49-51, s. 206-207, Ankara, Ocak-Haziran 1949.
- ” : “*Goethe'ye Göre İdeal Kadın*”
Kadın Gazetesi, İstanbul 1949.
- ” : “*Goethe ve Şiirleri*”
(Selâhattin Batu'nun Goethe'den “Seçme Şiirler”-ine önsöz).
M.E.B. Dünya Edebiyatından Tercümeler, Alman Klâsikleri: 65, s. V-XV, Ankara 1949.
- ” : “*Goethe Bibliyografyası*”
A.Ü. Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Dergisi, Cilt: VII, Goethe Özel Sayısı: 3, s. 85-95 Ankara, Eylül 1949.
“*Goethe Tercümeleri Bibliyografyası*” adı altında (yalnız çevirileri)
M.E.B. Tercüme Dergisi, Cilt: 9, Sayı: 49-51, Goethe Özel Sayısı: 49-51, s. 212-215, Ankara 1949.

- ” : “*Kelimeler ve Duygular*”
Kadın Gazetesi, Yıl: III, Sayı: 109, s. 1 İstanbul,
28 Mart 1949.
- ” : “*Goethe'nin Estetik Tipleri*”
İ.Ü. Edebiyat Fakültesi, Goethe'yi Anma Yayın-
ları, No. 458-58, s. 243-258, İstanbul 1950.
- ” : “*Dünya Edebiyatı, Goethe'nin Görüşü İle*”
M.E.B. Tercüme Dergisi, Ankara 1962.
- Rapor : “*Frankfurt, Goethe'nin 200. Doğum Yıldönümünü
Nasıl Kutladı?*”
A.Ü. Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Dergisi, Cilt:
VII, Goethe Özel Sayısı: 3, s. 69-84, Ankara, ocak-
haziran 1949.
Kısaltılmış biçimi: M.E.B. Tercüme Dergisi, Cilt:
IX, Goethe Özel Sayısı: 49-51, s. 208-211, Ankara,
Ocak-Haziran 1949.
Parçalanmış biçimleri: “*Goethe'nin Doğum Yıldö-
nümü Nasıl Kutlandı?*”, “*Goethe Kongresi*” de “*Go-
ethe İçin*” adları altında, Ulus, 16, 29 ve 30 Aralık
1949 Ankara.
- Eleştiri : “*Türkçede 'Faust'*”
Ülkü Dergisi, Yeni Seri: 49, s. 11-14, Ankara, 1
I. Teşrin (ekim) 1942.
- ” : “*Faust Değil, Margarete Trajedisi*”
(‘Faust’un I. kesiminin temsili dolayısıyla) Ülkü
Dergisi, Yeni Seri: 111, s. 8-9 Ankara, 1 Mayıs 1946.
- ” : “*'Faust' Tefsiri Üzerine*”
(Burhanettin Batman'ın Kitabı)
I. Kesim üzerine: A.Ü. Dil ve Tarih-Coğrafya Fa-
kültesi Dergisi, Cilt: II, Sayı: 2, s. Ankara 1944.
II. Kesim üzerine: A.Ü. Dil ve Tarih-Coğrafya Fa-
kültesi Dergisi, Cilt: ... Sayı: ... s. ... Ankara
1949.

- ” : “*Faust’ Tefsirleri*”
(Almanya’da)
A.Ü. Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Dergisi,
Cilt: VIII, Sayı: 1-2, s. 105-112, Ankara 1950.
- ” : “*Yeni Bir ‘Faust’ Tercümesi*”
(Sadi Irmak’ın çevirisi)
M.E.B. Tercüme Dergisi, Cilt: XIV, Sayı: 69-70,
s. 158-168 Ankara, Ocak-Haziran 1960.
- ” : “*İtalya Seyahatı*”ndan
Türk Dili Dergisi, Cilt XI, Günlük Özel Sayı: 127,
s. 442, Ankara, Nisan 1962.
- ” : “*Genç Şairlere*”
Su, Sanat ve Kültür Dergisi, Sayı: 58, Sivas, Aralık
1965.
- Çeviri : “*Hakikat ve Görünüş*” (“Über Wahrheit und Wahr-
scheinlichkeit”) 1939.
Güzel Sanatlar Dergisi, Mf. V. Devlet Matbaası,
Sayı: I, s. 37, İstanbul.
- ” : “*Sanat*” (Goethe’nin Eckermann ile konuşmaların-
dan)
Güzel Sanatlar Dergisi, Mf. V. Devlet Matbaası,
1, s. 38-40, İstanbul 1939.
- ” : “*Tercümeler*” (“Batı Doğu Divanı” notlarından)
M.E.B. Tercüme Dergisi, Cilt I, Sayı: 3, s. 281-282.
Ankara, 19 Eylül 1940.
- ” : “*Homeros’u Güney’den Kavrayış*” (“İtalya Seyaha-
tı”ndan)
M.E.B. Tercüme Dergisi, Yunan Özel Sayısı: 29-
32, s. 534, Ankara 19 Mart 1945.
- ” : “*Arkadya Saadeti*” (“Faust” II’den, Georg Rohde
ile birlikte)
M.E.B. Tercüme Dergisi, Yunan Özel Sayısı: 29-32d,
s. 545-49, Ankara 19 Mart 1945.

- ” : “*Laokoon Hakkında*”
M.E.B. Tercüme Dergisi, Cilt: IX. Goethe Özel Sayısı: 49-51, s. 111-116, Ankara, Ocak-Haziran 1949.
- ” : “*Epik ve Dramatik Şiir Hakkında*”
M.E.B. Tercüme Dergisi, Cilt: IX. Goethe Özel Sayısı: s. 100-102 Ankara, Ocak-Haziran 1949.
- ” : “*Alman Mimarisi Hakkında*”
M.E.B. Tercüme Dergisi, Cilt: IX, Goethe Özel Sayısı: 49-51, s. 107-108, Ankara, Ocak-Haziran 1949.
- ” : “*Dünya Edebiyatı Hakkında*”
M.E.B. Tercüme Dergisi, Cilt: IX, Goethe Özel Sayısı: 49-51, s. 97-99, Ankara, Ocak-Haziran 1959, içindikiler:
- ” : “*Sanat ve Eskiçağ*”dan (“Kunst und Altertum” dan) üç parça.
“*Streckfuss’a Mektup*” 27 Ocak 1827.
“*Eckermann’la Konuşmalar*” 31 Ocak 1827 ve 15 Temmuz 1827, iki parça.
“*Boisserée’ye Mektup*” 12 Ekim 1827, ikiparça.
“*Carlyle’e Mektup*” 1 Ocak 1828.
“*L’Echo Dergisinin Şairine Mektup*” 31 Mayıs 1828.
“*Berlin’de Tabiat Araştırmacıları Toplantısı*” 1828.
“*Thomas Carlyle’in Schiller’in Hayatına Girişi*”, 1830, üç parça.
- ” : “*Şiir Üzerine*”
Genç Kalemler (Yeni Sayı: 3, s. 6 Ankara 1961)

Friedrich von SCHILLER

- İnceleme : “*Tarihte Hakikat - Sanatta Hakikat*”
(‘Maria Stuart’ temsili dolayısıyla)
Devlet Tiyatrosu Sanat Dergisi, Sayı: 12, s. 24-25, Ankara, 1 Kasım 1953.

- ” : “*Friedrich von Schiller*”
Devlet Tiyatrosu, Sanat Dergisi, Sayı: 13, s. 5, Ankara, 3 Kasım 1954.
- ” : Aynı yazı, değişik biçimi: Mf. V. Tercüme Dergisi, Schiller Özel Sayısı: 65-68, s. 86-87, Ankara, Nisan-Haziran 1955.
- ” : “*Schiller'in Yaratıcılığı*”
Devlet Tiyatrosu Sanat Dergisi, Sayı: 19, s. 5, Ankara, 10 Aralık 1954.
- ” : “*Türkçede Schiller*”
Mf. V. Tercüme Dergisi, Cilt: XI, Sayı: 60, s. 86-108, Ankara, Nisan-Haziran. 1955.
Daha genişletilmiş ve düzeltilmiş biçimi: 2. baskı: M.E.B. Tercüme Dergisi, Schiller Özel Sayısı: 65-68, s. 67-94, Cilt: XII, Ocak-Aralık 1959.
- ” : “*Schiller'in İlk Dramı 'Haydutlar'*”
Devlet Tiyatrosu Sanat Dergisi, Sayı: 20, s. 6, Ankara, 5 Şubat 1955.
- ” : “*Friedrich von Schiller, Yaratıcılığı, Sanat Anlayışı, Tiyatro Yazarlığı*”
M.E.B. Tercüme Dergisi, Cilt: XIII, Schiller Özel Sayısı: 65-68, s. 1-16, Ankara, Ocak-Aralık 1959.
- ” : “*'Fiesko' Üzerine*”
M.E.B. Tercüme Dergisi, Cilt: III, Schiller Özel Sayısı: 65-68, s. 177-178, Ankara, Ocak-Aralık 1959.
- ” : “*Schiller ve Sahne*”
A.Ü. Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Dergisi, Cilt: XVIII, Sayı: 1-2, s. 123-138, Ankara, Ocak-Haziran 1960.
- ” : “*Schiller'in Estetik Görüşü*”
“İnsanın Estetik Eğitimi Üzerine Bir Dizi Mektup” adlı çeviriye önsöz. (2. baskı) M.E.B. Dünya Edebiyatından Tercüme, Alman Klâsikleri: 10, Ankara 1965.

- ” : “*Schiller'in 'Wallenstein' Tragedyasında Suç ve Suçsuzluk Sorunu*”
A.Ü. Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi, Tiyatro Araştırmaları Dergisi, Yıl: 1972, Sayı: 3, s. 119-142, Ankara 1972.
- Eleştiri : “*'Maria Stuart' Tercümesi Dolayısıyla*”
Ulus, Güzel Sanatlar Sayfası, No. 64, Ankara, 4 Mart 1945.
- ” : “*Schiller, 'Hile ve Sevgi'*”
Yeni tercüme dolayısıyla
Mf. V. Tercüme Dergisi, Cilt: 19 Sayı: ... s. ...
Ankara
- ” : “*İnsanın Estetik Terbiyesi Üzerine Mektuplar*”
(Bir tenkidi tenkit)
A.Ü. Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Dergisi, Cilt: VII, Sayı: 2, s. 467-479, Ankara 1949.
- Çeviri : “*İnsanın Estetik Terbiyesi Üzerine Mektuplar*”
(Üç Mektup)
Mf. V. Tercüme Dergisi, Cilt: II, Sayı: 13, s. 24-35, Ankara 1942.
“Bütünü kitap halinde: M.E.B. Dünya Edebiyatından Tercümeleler, Alman Klâsikleri: 10, Ankara 1943.
2. basılış: “*İnsanın Estetik Eğitimi Üzerine Bir Dizi Mektup*” adı altında: Aynı dizide, İstanbul 1965.
- ” : “*Cihan Tarihi Nedir ve Ne Maksatla Okunur?*”
M.E.B. Tercüme Dergisi, Cilt: XIII, Schiller Özel Sayısı: 65-68, s. 207-218, Ankara, Ocak-Aralık 1959.

Friedrich HÖLDERLIN

- İnceleme : “*Empedokles'in Ölümü*”
(İlk ve Son Tragedyası)
A.Ü. Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Dergisi Tiyatro Araştırmaları Dergisi, Yıl: 2, Sayı: 2, s. 155-170 Ankara 1971.

- Eleştiri : “‘Hyperion’ Tercümesi Dolayısıyla”
 Ülkü Dergisi, Yeni Seri, Sayı: 60, s. VI-VII, Ankara, 16 Mart 1944.
- Çeviri : “Hölderlin’den Kardeşine Mektup”
 (Hamburg, 4 Haziran 1860)
 M.E.B. Tercüme Dergisi, Cilt: XVI, Mektup Özel Sayısı: 77-80, s. 137-141, Ankara, 1964.

Jean Paul RICHTER

- İnceleme : “Jean Paul’ün Estetiği”
 A.Ü. Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Dergisi, Cilt: I, Sayı: 4, s. 81-89, Ankara 1943.
- ” : “Şairin Hayatı ve ‘Maria Wutz’”
 (“Maria Wutz” çevirisine önsöz)
 Mf. V. Dünya Edebiyatından Tercüme, Alman Klâsikleri: 87, s. I-VI, İstanbul 1955.
- Çeviri : “Maria Wutz” (“Leben des vegnügten Schulmeisterlein”)
 Mf. V. Dünya Edebiyatından Tercüme, Alman Klâsikleri: 87, İstanbul 1955.

Friedrich SCHLEGEL

- Çeviri : “Yunan Şiiri” (“Über das Studium des griechkschen Poesie”)
 M.E.B. Tercüme Dergisi, Cilt: V, Yunan Özel Sayısı: 29-32, s. 570, Ankara 19 Mart 1945.
- ” : “Şiir Üzerine”
 Türk Dili Dergisi, Cilt: X, Deneme Özel Sayısı: 118, s. 680-681, Ankara, Temmuz 1961.
- ” : “Evrensel Şiir” (“Universal Poesie”)
 Türk Dili Dergisi, Cilt: X, Şiir Özel Sayısı: 113, Ankara, Şubat 1961.

NOVALIS (Freiherr Friedrich von HARDENBERG)

- Çeviri : “Günlük”ünden
Türk Dili Dergisi, Cilt: XI, Günlük Özel Sayısı:
127, s. 444-445, Ankara, Nisan 1962.

Clemens BRENTANO

- Eleştiri : “*Yiğit Kasperl İle Güzel Annerl’in Hikâyesi*”
(Çevirisi dolayısıyla)
M.E.B. Tercüme Dergisi, Cilt: VIII, Sayı: 48, s.
486-489, Ankara, Kasım-Aralık 1948.

Josef Freiherr von EICHENDORFF

- Eleştiri : “*Eichendorff’tan Yapılan Tercüme Hakkında*”
M.E.B. Tercüme Dergisi, Cilt: VIII, Sayı: 43-44,
s. 129-135, Ankara, Ocak-Nisan 1948.

Heinrich von KLEIST

- Çeviri : “*Şairden Şaire Mektup*”
Türk Dili Dergisi, Cilt: X, Şiir Özel Sayısı: 113, s.
262, Ankara, Şubat 1961.

Friedrich HEBBEL

- İnceleme : “*Friedrich Hebbel*”
M.E.B. Tercüme Dergisi, Cilt: XIV, Sayı: 71-72,
s. 36-37, Ankara, Temmuz-Aralık 1960.
- Çeviri : “*Dram Üzerine Sözü*m”
M.E.B. Tercüme Dergisi, Cilt: XIV, Sayı: 71-72,
s. 37-41, Ankara, Temmuz-Aralık 1960.

Wilhelm SCHAFER

- İnceleme : “*Wilhelm Schafer’in Şahsiyeti ve Eseri*”
(‘Bir İnsan Dostunun Hayatı’ adlı çeviriye önsöz)
Mf. V. İlk Öğretim Dergisi, Cilt: 7, Sayı: 123-124,
s. ... Ankara 1943.

- Çeviri : “*Bir İnsan Dostunun Hayatı*” (Pestalozzi'nin Yaşamı)
Mf. V. İlk Öğretim Dergisi'nde tefrika edildi, Cilt:
VII. Sayı: 124– Ankara 1943–1947.

Hermann HESSE

- İnceleme : “1946 Yılı Nobel Edebiyat Mükâfatı Hermann Hesse'ye Verildi”
Edebiyat ve Sanat, 4 Ocak 1947.

- Çeviri : “*Bulutlar*” (“*Wolken*”)
Türk Dili Dergisi, Cilt: X, Deneme Özel Sayısı:
118, s. 722–723, Ankara 1 Temmuz 1961.

Theodor STORM

- İnceleme : “*Immensee*” ve “*Deniz Gülü*”
Ulus, Güzel Sanatlar Sayfası, No. 39, Ankara 1944.

- Eleştiri : “*Theodor Storm, Tercümelei dolayısıyla*”
M.E.B. Tercüme Dergisi, Cilt: VIII, Sayı: 45, s.
236–240, Ankara, Mayıs-Haziran 1948.

Wilhelm RAABE

- Eleştiri : “*Aç Papas*” (“*Der Hungerpastor*”)
Alman Klâsiklerinden Yeni Tercümelei
M.E.B. Tercüme Dergisi, Cilt: IX, Sayı: 53–54, s.
385–389, Ankara, Aralık 1951.

Gustav FREYTAG

- Eleştiri : “*Kayıp Elyazması*” (“*Die verlorene Handschrift*”)
Alman Klâsiklerinden Yeni Tercümelei
M.E.B. Tercüme Dergisi, Cilt: IX, Sayı: 53–54, s.
382–385, Ankara, Aralık 1951.

Victor von SCHEFFEL

- Eleştiri : “*Ekkehard*” tercümesi dolayısıyla
M.E.B. Tercüme Dergisi, Cilt: IX, Sayı: 52, s. 280–
282, Ankara, Mayıs 1951.

Gerhart HAUPTMANN

- İnceleme : “*Hauptmann’ın Hayatı ve Eserleri*”
 ‘Rose Bernd’ çevirisine önsöz
 M.E.B. Modern Eserler Serisi: 51, İstanbul 1949.
 2. baskısı: 15 Kasım 1962 gecesi, Ankara’da, Üçüncü Tiyatro’da Alman Sefareti tarafından kapatılan fevkelâde temsilin program arkası.
- Çeviri : “*Rose Bernd*”
 M.E.B. Modern Tiyatro Eserleri Serisi: 51, Ankara 1949.
 (15 Kasım 1962 – 11 Aralık 1962 tarihleri arasında Ankara’da, Üçüncü Tiyatro’da Devlet Tiyatrosu tarafından oynandı).
- ” : “*Gerhart Hauptmann’ın ‘Rose Bernd’ti Üzerine*”
 (Alfred Kerr’den)
 Türk Dili Dergisi Eleştiri Özel Sayısı: 142, Ankara, Temmuz 1963.
- ” : “*Gerhardt Hauptmann’dan İki Mektup*”
 M.E.B. Tercüme Dergisi, Mektup Özel Sayısı: 77-80, s. ... Ankara, 1964.

Hermann SUDERMANN

- Eleştiri : “*Hermann Sudermann’dan İki Tercüme*”
 (Çevirileri dolayısıyla)
 “Tasa Kadın” (“Frau Sorge”) ve “İhanet Köprüsü” (“Katzensteg”)
 M.E.B. Tercüme Dergisi, Cilt: VIII, Sayı: 46, s. 332-337, Ankara, Temmuz-Ağustos 1948.
- ” : “*Namus*” (“Die Ehre”) çevirisi dolayısıyla
 M.E.B. Tercüme Dergisi, Cilt: X, Sayı: 57-58, s. 66-70. Ankara, Mayıs-Temmuz 1953.
- ” : “*Litvanya Hikâyeleri*” (“Lituaische Geschichten”)
 (Çevirisi dolayısıyla)
 M.E.B. Tercüme Dergisi, Cilt: X, Sayı: 57-58, s. 71-75, Ankara, Mayıs-Temmuz 1953.

Thomas MANN

- İnceleme : “*Gerçek Sanatçı ve Tonio Kröger*”
Ulus, Güzel Sanatlar Sayfası, No. 15, Ankara 1943.
- ” : “*Thomas Mann, Hayatı ve Sanatı*”
(“Venedik’te Ölüm” çevirisine önsöz, 1. baskı)
M.E.B. Dünya Edebiyatından Tercümeleler, Alman
Klasikleri: 80 İstanbul 1952.
- Eleştiri : “*Değişik Kafalar*” (“Die vertauschten Köpfe”)
(Çevirisi dolayısıyla)
M.E.B. Tercüme Dergisi, Cilt: X, Sayı: 56, s. 68–
71, Ankara, Mart 1953.
- Çeviri : “1940 *Goethe Yılındaki Konuşması*”ndan
M.E.B. Tercüme Dergisi, Cilt: IX, Goethe Özel
Sayısı; 49–51, s. 182–186, Ankara 1949.

Friedrich NIETZSCHE

- İnceleme : “*Friedrich Nietzsche*”
Doğumunun 110. Yıldönümü dolayısıyla
Kültür Dünyası, Unesco Dergisi, Sayı: 8, s. 14–16,
Ankara 15 Ağustos 1954.
- ” : “*Cihan Tarihinde İki Dönüm Noktası*”
Nietzsche’nin görüşüne göre: Sokrates ve Kant
Kültür Dünyası, Unesco Dergisi, Sayı: 17–18, s.
4–5, Ankara, Mayıs-Haziran 1955.

Stefan GEORGE

- İnceleme : “*Stefan George*”
Doğumunun 90. Yıldönümü münasebetiyle
Mf. V. Tercüme Dergisi. Cilt: XII, Sayı: 62, s. 27–
31, Ankara, Nisan-Haziran 1958.

Bernt von HEISELER

- İnceleme : “*Heiseler, Hayatı ve Eseri*”
‘Philoktet’ çevirisine önsöz
Mf. V. Dünya Edebiyatından Tercümeleler, Modern
Alman Edebiyatı Serisi.

Paul ERNST

- Çeviri : “*Bilge*” (“Der Wise” “Erdachte Gesprache”sinden)
M.E.B. Tercüme Dergisi
Aynı çeviri: “*Bilge Yalnız Gerekeni Yapar*” adı altında Sevgi Dünyası Dergisi, Sayı: 51, s. 29-31, Mart 1973.

Rudolf BINDING

- Çeviri : “*Sanatı Müdafa*” (“Die Verteidigung der Kunst”)
M.E.B. Tercüme Dergisi, Cilt: IX, Sayı: 53-54, s. 343-347, Ankara, Aralık 1951.
- ” : “*Kaptırma*” (“Raub” “Spiegelgesprache”lerden)
M.E.B. Tercüme Dergisi, Cilt: IX, Sayı: 53-54, s. s. 348-354, Ankara, Aralık 1951.

Ernst JÜNGER

- İnceleme : “*Ernst Jünger, Hayatı ve Eserleri*”
65. Doğum yıldönümü münasebetiyle
M.E.B. Tercüme Dergisi, Cilt: XIV, Sayı: 69-70, s. 128-... Ankara, Ocak-Haziran 1960.
- Çeviri : “*Renkler*” (‘Das abendteuerliche Herz’den)
M.E.B. Tercüme Dergisi, Cilt: IV, Sayı: 69-70, s. 129-132, Ankara, Ocak-Haziran 1960.

Walter BENJAMIN

- İnceleme : “*Walter Benjamin, Hayatı ve Eserleri*”
(‘Çeviricinin Ödevi’ çevirisine önsöz)
M.E.B. Tercüme Dergisi, Cilt: XV. Sayı: 73-74, s. 110, Ankara, Ocak-Haziran 1961.
- Çeviri : “*Çeviricinin Ödevi*” (‘Die Aufgabe des Übersetzers’)
M.E.B. Tercüme Dergisi, Cilt: XV. Sayı: 73-74, s. 111-121, Ankara, Ocak-Haziran 1961.

Wolfgang BORCHERT

- Eleştiri : “*Kapıların Dışında*” (‘Draussen vor der Tür’)
Çevirisi üzerine
M.E.B. Tercüme Dergisi, Cilt: Sayı: . . . s. . . .
Ankara 1962.

Walter PORZIG

- Çeviri : “*Konuşma*” (‘Gesprach’ ‘Wunder der Sprache’den)
Türk Dili Dergisi, Cilt: I, Sayı: 5, 6, 7, s. 265–270
(347–350), 35–40 (411–416) Ankara, Şubat-Mart-
Nisan 1952.

Georg PICHT

- Çeviri : “*İnsanın Eğitimi*” (‘Tagebuch eines Schulleiters’den)
Türk Dili Dergisi, Cilt: . . . Sayı: 131, s. 862–863.
Ankara, 1 Ağustos 1962.

Julie BOEHRINGER

- Çeviri : “*Anadolu’nun Kervansaray Yollarında*”
Metin: Helga von Heintze
C.H. Boehringer Sohn, Chemisch pharmazentische
Fabrik Ingelheim am Rhein, Almanya 1960.

3. *Avusturya Yazarları*

Franz GRILLPARZER

- İnceleme : “*Franz Grillparzer’in Tiyatro İle İlişkisi*”
A.Ü. Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi, Tiyatro A-
raştırmaları Dergisi, Yıl: 3, Sayı: 3, s. 143–162
Ankara 1972.
- Eleştiri : “*Denizin ve Aşkın Dalgaları*” (‘Des Meeresund der
Liebewellen’
Avusturya Klâsiklerinden Yeni Tercümeleer
M.E.B. Tercüme Dergisi, Cilt: IX, Sayı: 53–54, s.
379–382, Ankara, Aralık 1951.

Çeviri : “*Musiki*” (şiir)
 Üniversite Konserleri, 36. Konser programı arkası,
 17 Aralık 1955.

Hugo von HOFMANNSTHAL

İnceleme : “*Hugo von Hoffmannsthal, Hayatı ve Eserleri*”
 ‘Seçme Yazılar’ çevirisine önsöz
 M.E.B. Dünya Edebiyatından Tercüme, Alman
 Klâsikleri: 75, s. I-X, İstanbul 1950.

” : “*Hugo von Hofmannsthal*”
 Ölümünün 25. yıldönümünde
 Kültür Dünyası, Unesco Dergisi, Sayı: 6, s. 10-13.
 Ankara, 15 Haziran 1954.

Çeviri : “*Şiir Üzerine Konuşma*” (‘Gesprache über Gedich-
 te’)
 Ulus, Güzel Sanatlar Sayfası, No. 4 ve 5, Ankara,
 30 Mayıs 1943.

” : “*Romanda ve Dramda Karakterler*” (‘Karaktere im
 Roman und Drama’)
 Ulus, Güzel Sanatlar Sayfası, No. 4 ve 5, Ankara
 1944.

Aynı çeviri: Türk Tiyatrosu, Yıl: 15, Sayı: 168, s.
 6-10, İstanbul, 1 Mart 1944.

” : “*Renkler*” (‘Die Farben’)

” : “*Lord Chandos’un Mektubu*”

” : “*Güzel Dil*”

” : “*Şair ve Zamanımız*” (‘Der Dichter Und diese Zeit’)

” : Hepsi: “*Seçme Yazılar*” adı altında toplandı,
 M.E.B. Dünya Edebiyatından Tercüme, Alman
 Klâsikleri: 75, İstanbul 1950.

” : “*Hugo von Hofmannsthal’den Üç Mektup*”
 M.E.B. Tercüme Dergisi, Cilt: ... Mektup Özel
 Sayısı: 158, s. ... Ankara, 1965.

Rainer Maria RILKE

- İnceleme : “*Rainer Maria Rilke, Hayatı ve Eserleri*”
‘Genç Bir Şaire Mektuplar’ çevirisine önsöz.
Remzi Kitabevi, Kültür Serisi: 1, İstanbul 1944, s.
81-103. 2. baskı: Aynı seride, İstanbul 1963.
- Eleştiri : “*Malte Laurids Brigge’nin Notları*”
Çevirisi dolayısıyla
M.E.B. Tercüme Dergisi, Cilt: VIII, Sayı: 47, s.
51-56, Ankara, Eylül-Ekim 1948.
- ” : “*Rilke’yi Anlamak*”
‘Seçme Şiirler’inin çevirisi dolayısıyla
Türk Dili Dergisi, Cilt: ... Sayı: ... s. An-
kara 1977.
- Çeviri : “*Rilke’den İki Mektup*”
Ulus, Güzel Sanatlar Sayfası, Ankara, No. 2, 9 Ma-
yıs 1943, ve No. 13, 25 Temmuz 1943.
- ” : “*Genç Bir Şaire Mektuplar*” (‘Briefe an einemjin-
gen Dichter’)
Remzi Kitabevi, Kültür Serisi: 1, İstanbul 1944.
2. baskı: 1963.
- ” : “*Manzara*” (‘Die Landschaft’)
M.E.B. Tercüme Dergisi, Cilt: IX, Sayı: 52, s. 244-
247, Ankara, Mayıs 1951.
- ” : “*İç Yaşantı - Dış Yaşantı*” (‘Erlebnis’)
Türk Dili Dergisi, Cilt: X, Deneme Özel Sayısı:
118, s. 720-821, Ankara, 1 Temmuz 1961.

Stefan ZWEIG

- İnceleme : “*Stefan Zweig, Hayatı ve Eserleri*”
‘Yaratıcılığın Sırrı’ adlı çeviriye önsöz
Remzi Kitabevi, Kültür Serisi: 20, İstanbul 1949.
- ” : “*Stefan Zweig ve Salzburg*” Türk Dili Dergisi Cilt:
XI, Sayı 123, s. 180-181 Ankara, Aralık 1961.

- Çeviri : “*Sanatta Yaratıcılığın Sırrı*” (‘Das Geheimnis des Schaffens’)
Remzi Kitabevi, Kültür Serisi: 20, İstanbul 1949.
İçindekiler:
— “*Sanatta Yaratıcılığın Sırrı*” s. ...
— “*Marienbad Elejisi*” (‘Marienbader Elegie’) s. ...
— “*Tarihin Şairliği*” (‘Die Geschichte als Dichterin’)
— “*İstanbul’un Fethi*” (‘Die Erobering Konstantinopels’) s. ...
- ” : “*Gezmek ve Gezdirilmek*” (‘Reisen und Gereistwerden’)
Türk Dili Dergisi, Cilt: XI, Sayı: 123, s. 180-183, Ankara, 1 Aralık 1961.

Franz KAFKA

- İnceleme : “*Franz Kafka*”
Kültür Dünyası, Unesco Dergisi, Sayı: 5, s. 16-18, Ankara, 15 Mayıs 1954.
- ” : “*Sanatçı, Varlığının Kafesi İçinde Renkli Bir Kuştur*”
Sanatçı ve Sosyete, Kafka gözü ile.
Sanat-Edebiyat-Sosyete Dergisi, Yıl: 3, Sayı: 70, s. 1, Ankara, 18 Ekim 1958.
- ” : “*Franz Kafka, ‘Duruşma’*”
Türk Dili Dergisi, Cilt: XII, Eleştiri Özel Sayısı: 147, s. ... Ankara Aralık 1963.
- Çeviri : “*Kanun Önünde*” (‘Vor dem Gesetz’: ‘Der Prozess’-den)
Mf. V. Tercüme Dergisi, Cilt: XI, Sayı: 59, s. 58-60, Ankara, Ocak-Şubat-Mart 1955.
- ’ : “*Kafka İle Konuşmalar*” (G. Janouch’dan)
Mf. V. Tercüme Dergisi, Cilt: XI, Sayı: 59, s. 60-63, Ankara, Ocak-Şubat-Mart 1955.
- ” : “*Franz Kafka’nın ‘Konak’* adlı romanından bir bölüm.
Türk Dili Dergisi, Cilt: XIX, Roman Özel Sayısı: 159, Ankara, Aralık 1964.

4. Fransız Yazarları

MOLIERE (Jean-Baptiste POQUELIN)

İnceleme : “*Moliere*”

A.Ü. Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi, Tiyatro Araştırmaları Enstitüsü Dergisi, Yıl: 1974, Moliere Özel Sayısı: 5, s. 1-23, Ankara 1975.

” : “*Almanya ve Avusturya’da Moliere’i Yaşatanlar*”

A.Ü. Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi, Tiyatro Araştırmaları Enstitüsü Dergisi, Yıl: 1974 Moliere Özel Sayısı: 5, s. 65-97, Ankara 1975.

5. İngiliz Yazarları

William SHAKESPEARE

İnceleme : “*Alman Klâsisizminde Shakespeare’in Payı*”

A.Ü. Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi, Batı Dil ve Edebiyatları Araştırmaları Dergisi, Cilt: I, Sayı: 1, s. 171-220, Ankara 1964.

6. İtalyan Yazarları

Luigi PIRANDELLO

İnceleme : “*Luigi Pirandello, Tiyatro Yazarı*”

A.Ü. Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi, Tiyatro Araştırmaları Enstitüsü Dergisi, Yıl: 1, Sayı: 1, s. 155-170, Ankara 1970.

7. Norveç Yazarları

Henrik IBSEN

Eleştiri : “*Ibsen’in ‘Nora’ Tercümesinin Tahlil ve Tenkidi*”

A.Ü. Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Dergisi, Cilt: I, Sayı: 55, s. ... Ankara 1943.

8. Yunan Yazarları

SOPHOKLES

Eleştiri : “*Elektra, Modern Bir Tragedya*”

Devlet Tiyatrosu Dergisi, Sayı: 6, s. 14-15, Ankara, 1 Kasım 1952.

ARISTOTELES

İnceleme : “*Aristoteles Karşısında Modern Sanat*”
Su, Sanat ve Kültür Dergisi, Mayıs 1964.

IV. Tiyatro Konusu Üzerine

1. Dram

- “*Eski ve Yeni Dram Üzerine*”
Devlet Tiyatrosu Dergisi, Sayı: 7, s. 6-7, Ankara, 1 Aralık 1952.
- “*Yeni Hayat - Yeni Sanat*”
Devlet Tiyatrosu Dergisi, Sayı: 8, s. 6, Ankara 1 Ocak 1953.
- “*Dramda Akıl ve Ruh*”
Devlet Tiyatrosu Dergisi, Sayı: 9, s. 7-8, Ankara, 7 Şubat 1953.
- “*Yeni Sanatta Kaide ve Üslûp*”
Devlet Tiyatrosu Dergisi, Sayı: 10, s. 6, Ankara 22 Mart 1953.
- “*Dram Bir Savaşır*”
Devlet Tiyatrosu Dergisi, Sayı: 11, s. 6, Ankara 1 Ekim 1953.
- “*Perde Açılıyor*”
Devlet Tiyatrosu Dergisi, Sayı: 17, s. 3, Ankara 3 Ekim 1954.
- “*Sahne Karşısında*”
Devlet Tiyatrosu, Aylık Sanat Dergisi, Sayı: 15, s. 3, Ankara 7 Mart 1954.
- “*Alman Dramı*”
Türk Dili, Cilt: VII, Sayı: 83, s. 547-549, Ankara, 1 Ağustos 1958.
- “*Dünya Tiyatro Edebiyatı*”
İstanbul Şehir Tiyatroları Dergisi, Yeni Seri, Cilt: I, Sayı: 1, s. ... İstanbul, Ocak 1977.

2. Tiyatro

İnceleme : “*Die Brücke*”
(Almanya’da bir Tiyatro Topluluğu)
Ses Dergisi, Güzel Sanatların ve Toplumun Sesi,
Yıl: 8, Sayı: 170, 15 Şubat 1963.

- ” : “*Tiyatro*”
Türk Dili Dergisi, Cilt: ... Sayı: 165, s. ... Ankara, Haziran 1965.
- ” : “*Bizler Daha Çocukken Tiyatro Oynarız*”
Su, Sanat ve Kültür Dergisi, Yıl: 5, Sayı: 53, Sivas, Temmuz 1965.
- ” : “*Tiyatro ve Gençlik*”
Tiyatro Kürsüsü Öğrencileri Araştırma ve Geliştirme Derneği Dergisi, Sayı: 2, s. 1-3, Ankara, Mayıs 1969.
- ” : “*Tiyatro Bilimi*”
A.Ü. Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi, Tiyatro Araştırmaları Enstitüsü Dergisi, Yıl: I, Sayı: 1, s. 1-18, Ankara 1970.
- ” : “*Tiyatronun Kültür Niteliği*”
A.Ü. Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi, Tiyatro Araştırmaları Enstitüsü Dergisi, Yıl: 2, Sayı: 2, s. 1-10, Ankara 1971.
- ” : “*Küçük Bir Anı'nın Büyük Bir İzi, Devlet Konservatuarı'nın 'Kamp Ateşi'*”
A.Ü. Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi, Tiyatro Araştırmaları Enstitüsü Dergisi, Cumhuriyetin 50. Yıldönümü Özel Sayısı: 4, s. 45-61, Ankara 1975.
- ” : “*Alman Halk Oyunlarında 'Büyük Türk'*”
Türk Tarih-Kurumu Belleten, Cilt: XI, Sayı: 157, s. 71-79, Ankara, Ocak 1976.
- Öneri : “*Bir Türk Tiyatro Müzesi Kurulmalıdır!*”
Milliyet Sanat Dergisi, Sayı: 101, s. 8, İstanbul, 11 Ekim 1974.

Radyoda da: Dünya Tiyatro Günü'nde, bir kez Televizyonda iki kez konuşmuştur.

- Çeviri : Heinz Kindermann'dan: “*Tiyatro Biliminin Gelişmesi ve Görev Alanı*”
A.Ü. Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Yayınları: 169, Tiyatro Kürsüsü Yayınları: Konferans Serisi: 1-A. s. 1-22, Ankara 1965.

- ” : Max Reinhardt’dan: “1929 Yılında Seminer Öğrencilerine”
Türk Dili Dergisi, Tiyatro Özel Sayısı: 178 s. 947-949, Ankara Temmuz 1966.
- ” : Gustav Gründgens’den: “Oyuncu”
Türk Dili Dergisi, Tiyatro Özel Sayısı: 178 s. 823-826, Ankara, Temmuz 1966.
- ” : Friedrich Dürrenmatt’dan: “Tiyatro Sorunları”
Türk Dili Dergisi, Tiyatro Özel Sayısı: 178 s. 823-826, Ankara, Temmuz 1966.
- ” : Max Frisch’den: “Theatral Olan”
Türk Dili Dergisi, Cilt: ... Tiyatro Özel Sayısı: ... s. ... Ankara,
- ” : Hans Schweikart’dan: “Almanya’da 1900’den Bu Yana Reji Metodları ve Avrupa-Amerika-Türkiye Seyircileri Arasında Bir Karşılaştırma”
A.Ü. Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi, Batı Dil ve Edebiyatları Araştırmaları Dergisi Cilt: I, Sayı: 2, s. 87-96, Ankara 1966.
- Tiyatro Kürsüsü : “Max Meinecke Kürsümüzde” (1965-1970)
A.Ü. Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi, Tiyatro Araştırmaları Enstitüsü Dergisi, Yıl: 3, Sayı: 3, s. 181-184, Ankara 1972.
- ” : “Tiyatro Kürsüsü Beşinci Yılında”
Tiyatro Kürsüsü Öğrencileri Araştırma ve Geliştirme Derneği Dergisi, Sayı: 1, s. 5-6 Ankara, 27 Mart 1969.
- ” : “10 Kuruluş Yıldönümünde Tiyatro Kürsüsü”
Milliyet Sanat Dergisi, Sayı: 117, s. 7, İstanbul, 31 Ocak 1975.
- Tiyatro Araşt. Ens. : “Tiyatro Araştırmaları Enstitüsü’nün Yeni Üyeleri Onuruna Verilen Tören Söylevi”
A.Ü. Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi, Tiyatro Araştırmaları Enstitüsü Dergisi Yıl: 2, Sayı: 2, s. 253-259, Ankara 1971.

- ” ” ” : “*İtalyan Sahne Sanatçısı Nico Pepe'nin Konferansı ve Oyunu: Commedia dell arte*”
A.Ü. Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi,
Tiyatro Araştırmaları Enstitüsü Dergisi,
Yıl: 2, Sayı: 2, s. 260-261, Ankara 1971.
- ” ” ” : “*Alman Oyun Yazarlarından Tankret Dorst'un Tiyatro Kürsüsü Öğrencileriyle Konuşması*”
A.Ü. Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi,
Tiyatro Araştırmaları Enstitüsü Dergisi,
Yıl: 2, Sayı: 2, s. 261-262, Ankara 1971.
- ” ” ” : “*Alman Pantomimi Rolf Scharre'nin Uygulamalı Konuşması*”
A.Ü. Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi,
Tiyatro Araştırmaları Enstitüsü Dergisi,
Yıl: 2, Sayı: 2, s. 262, Ankara 1971.
- ” ” ” : “*Max Reinhardt, Tiyatro Araştırmaları Enstitüsü'nde*”
A.Ü. Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi
Tiyatro Araştırmaları Enstitüsü Dergisi,
Yıl: 3, Sayı: 3, s. 184-187, Ankara 1972.
- ” ” ” : “*Cemal Sahir'in 50. Sanat Yılı*”
(Kutlama töreninin açış söylevi)
A.Ü. Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi,
Tiyatro Araştırmaları Enstitüsü Dergisi,
Yıl: 3, Sayı: 3, s. 187-188, Ankara 1972.

V. Plastik Sanatlar

1. Sanat ve Sanatçı

- İnceleme : “*Sanat ve Tabiat*”
Ulus, Güzel Sanatlar Sayfası, No. 55, Ankara, 28
Temmuz 1944.
- ” : “*Sanat ve Realite*”
Ulus, Güzel Sanatlar Sayfası, No. 56, Ankara, 28
Ağustos 1944.

- ” : “*Sanat ve Hakikat*”
Ulus, Güzel Sanatlar Sayfası, No. 58, Ankara, 4 Kasım 1944.
- ” : “*Güzel Sanatlara Olan İlgimiz*”
Kadın Gazetesi, Yıl: 2, Sayı: 59, s. 1 ve 7. İstanbul 12 Nisan 1948.
- ” : “*Sanatkâr ve Münekkit*”
Kadın Gazetesi, Yıl: 2, Sayı: 82, s. 1 ve 7. İstanbul, 20 Eylül 1948.
- ” : “*Alman Sanatı*”
İnönü Ansiklopedisi, Cilt II, s. 142-148, Millî Eğitim Basımevi, Ankara 1948.
- ” : “*Sanat Anlayışı*”
Türk Dili, Cilt: I, Sayı: 2, s. 10-15, Ankara, Kasım 1951.
- ” : “*Sanat Şekli - Hayat Şekli*”
Türk Dili Dergisi, Cilt: II, Sayı: 13, s. 6-11, Ankara, Ekim 1952.
- ” : “*Sanatta Güzellik*”
Devlet Tiyatrosu, Sanat Dergisi, Sayı: 13, s. 5, Ankara, 5 Aralık 1953.
- ” : “*Sanat*”
Devlet Tiyatrosu Sanat Dergisi, Sayı: 14-20, s. 5, Ankara, Ocak 1954.
- ” : “*İnsanlığın Ezeli Dâvası*”
Devlet Tiyatrosu Sanat Dergisi, Sayı: 16, s. 3, Ankara, 10 Nisan 1954.
- ” : “*Sanatkâr Tenkitçi*”
Kültür Dünyası, Unesco Dergisi, Sayı: 10, Ankara, 15 Ekim 1954.
- ” : “*Türlü Devirlerde Gerçek Sanatçının Durumu*”
Sanat-Edebiyat-Sosyete Dergisi, Yıl: 3, Sayı: 69, s. 1, Ankara, 4 Ekim 1958.

- ” : “*Sanat Üzerine Tartışmalar Karşısında*”
Öz Dağarcık Dergisi, Yıl: I, Cilt: 1, Sayı: 3, s. 13-15, Ankara 1960.
- ” : “*Sanat ve Estetik*”
Su, Sanat ve Kültür Dergisi, Sivas, 23 Ocak 1963.
- ” : “*Sanat Yaratıcılığını Köstekleyen Nedenler*”
Su, Sanat ve Kültür Dergisi, Sivas, 23 Şubat 1963.
- ” : “*Sanat Biçimini Dolduran Düşünceler*”
Su, Sanat ve Kültür Dergisi, Sayı: 61, Sivas, Mart 1966.
- Çeviri : “*Çocuk ve Sanat*”
(Rudolf Ross’un Yazısı)
Eğitim Hareketleri Dergisi, Yıl: I, Sayı: 7, s. 4-6, Ankara, Haziran-Temmuz ve Sayı: 8-9, s. 12-14 Ağustos-Eylül 1955.
- ” : “*Batı Dünyasından Sanat Haberleri*”
Sanat ve Sanatçılar Dergisi, Yıl: I, Sayı: 7 Ankara, 7 Haziran, 8 Temmuz, 9 Ağustos ve 10 Eylül 1965.

Radyoda da üç kez sanat konusu üzerinde konuşmuştur.

2. Resim

- İnceleme : “*Modern Resim Sanatı*”
Kültür Dünyası, Unesco Dergisi, Sayı: 12, s. 10-11, Ankara, 15 Aralık 1954.
- İnceleme : “*Heinrich Wölfflin*”
Kültür Dünyası, Unesco Dergisi, Sayı: 7, s. 16-18, Ankara, 15 Temmuz 1954.
- ” : “*Franz Marc*”
Türk Dili Dergisi, Cilt: X, Sayı: 112, s. 220-222, Ankara, 1 Ocak 1961.
- ” : “*Cezanne ve Rilke*”
Ankara Sanat Dergisi, Cilt: ..., Sayı: ..., s. ...
Ankara 1977.

- ” : “*Hugo von Hofmannsthal Van Gogh Sergisinde*”
Ankara Sanat Dergisi, Cilt: ..., Sayı: ..., s. ...
Ankara 1977.
- Eleştiri : “*Sanat Meseleleri*”
Suut Kemal Yetkin’in kitabı Ulus, Ankara, 3 Temmuz 1945.
- ” : “*Rubens’in Sanatı*”
Refik Epikman’ın kitabı
Türk Dili Dergisi, Cilt: II, Sayı: 18, s. 383-386,
Ankara, 1 Mart 1953.
- Çeviri : “*Rembrandt*”
Ulrich Christoffel’den
Millî Eğitim Basımevi, Ankara 1947.
- ” : “*Doğu İslâm Memleketlerinde Minyatür*”
Ernst Kühnel’in kitabı, Suut Kemal Yetkin ile birlikte,
A.Ü. İlahiyat Fakültesi Yayınları, Sayı: 2,
Ankara 1952.
- ” : “*Paul Klee’nin Günlüğünden*”
Türk Dili Dergisi, Cilt: XI, Günlük Özel Sayı: 127,
s. 452-453, Ankara, Nisan 1962.
- ” : “*Mathieu İle Konuşma*”
(Almancadan)
Sanat ve Sanatçılar Dergisi, Yıl: 2, Sayı: 13, Ankara 1965.

VI Müzik

- İnceleme : “*Ses Sanatı İle Söz Sanatı*”
Üniversite Konserleri, 36. Konser, program, arkası,
Ankara 17 Aralık 1955.
- ” : “*Müzik*”
Üniversite Konserleri, 7. yıl 63, Konser, program
arkası, Ankara 29 Kasım 1958.

- ” : “*Konser*”
 Üniversite Konserleri, 7. yıl, 64. konser, program arkası, Ankara 13 Aralık 1958.
- ” : “*Konser Hayatı*”
 Üniversite Konserleri, 7. yıl, 65. konser, program arkası, Ankara, 27 Aralık 1958.
- ” : “*Prova*”
 Üniversite Konserleri, 7. yıl, 67. konser, program arkası, Ankara, 14 Mart 1959.
- ” : “*Orkestra ve Şefi*”
 Üniversite Konserleri, 7. yıl, 68. konser, program arkası, Ankara 4 Nisan 1959.
- ” : “*Dinlemek*”
 Üniversite Konserleri, 8. yıl, 71. konser, program arkası, Ankara, 7 Kasım 1959.
- ” : “*Dinleyici*”
 Üniversite Konserleri, 8. yıl, 72. konser, program arkası, Ankara, 14 Kasım 1959.

Wolfgang Amadeus MOZART

- İnceleme : “*Wolfgang Amadeus Mozart*”
 Üniverite Konserleri, Riyaseti Cumhur Orkestrası,
 38. Konser, program arkası, Ankara 21 Ocak 1956.
- Çeviri : “*Mozart ve Alman Romantizminin Musiki Görüşü*”
 Maria E. Brockhoff’un Konferansı
 A.Ü. Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Dergisi, Cilt:
 IX, Sayı: 2-4, s. 371-378, Ankara 1953.

Ludwig van BEETHOVEN

- İnceleme : “*Beethoven*”
 Üniversite Konserleri, Riyaseti Cumhuri Orkestrası,
 78. Konser, program arkası, 8. yıl, Ankara 26 Mart
 1960.

Robert SCHUMANN

İnceleme : “*Robert Schumann*”

Üniversite Konserleri, Riyaseti Cumhur Orkestrası, 8. yıl, 79. Konser, program arkası, Ankara, 16 Nisan 1960.

Josef WEINHEBER

Çeviri : “*Oda Müziği*” (‘Kammermusik’: Şiir)

Üniversite Konserleri, Riyaseti Cumhur Orkestrası, 8. yıl, 73. Konser, program arkası, Ankara, 28 Kasım 1959.

” : “*Birinci Keman*” (‘Erste Geige’: Şiir)

Üniversite Konserleri, Riyaseti Cumhur Orkestrası, 8. yıl, 73. Konser, program arkası, Ankara, 12 Aralık 1959.

” : “*İkinci Keman*” (‘Zweite Geige’: Şiir)

Üniversite Konserleri, Riyaseti Cumhur Orkestrası, 8. yıl, 74. Konser, program arkası, Ankara, 26 Aralık 1959.

” : “*Viola*” (şiir)

Üniversite Konserleri, Riyaseti Cumhur Orkestrası, 8. yıl, 75. Konser, program arkası, Ankara, 16 Aralık 1960.

” : “*Çello*” (şiir)

Üniversite Konserleri, Riyaseti Cumhur Orkestrası, 8. yıl, 76. Konser, program arkası, Ankara, 30 Ocak 1960.

” : “*Flüt*” (şiir)

Üniversite Konserleri, Riyaseti Cumhur Orkestrası, 8. yıl, 77. Konser, program arkası, Ankara, 12 Mart 1960.

VII. Yabancı Dillerde

1. Almanca

— “*Mein Weg zu Theodor Storm*”

(‘Theodor Storm’a Giden Yolum’)

Mitteilungen des deutschen Instituts für Ausländer, s. 44-45, Berlin 23 April 1930.

- “*Graf Adolf Friedrich von Schack und der Orient*”
 (“Graf Adolf Friedrich von Schack ve Doğu”)
 Germanische Studien, Heft 157, Verlag Ebering, 118 s. Berlin 1934.
- “*Biographie in der deutschen Literatur*”
 (‘Alman Edebiyatında Biyografi Mahiyetinde Eserler’)
 A.Ü. Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi, İndoloji Araştırmaları Dergisi, s. 754-770. İndoloji Enstitüsü Neşriyatı, No. 1, İstanbul 1941.
- “*Goethe in der Türkei*”
 Annales de L’Universite d’Ankara III, s. . . ., Ankara 1948 / 49.
- “*Die neue Kunstauffassung in der modernen deutschen dichterischen Bewegung*”
 A.Ü. Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Dergisi, Cilt: XI, Sayı: 1, s. 41-64.
- “*Stefan Georges Auffassung von der Dichtung*”
 Annales de L’Université D’Ankara, VI, s. 1-21, Ankara 1955-58.
- “*Das Dichterbild Stefan Georges*”
 Alman Dil ve Edebiyatı Dergisi, IV, s. 48-82, İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Yayınları, İstanbul 1958.
- “*Das Dichtern in der Dichtung Stefan Georges*”
 Publications of Atatürk University, Recherche Serie - Literature and Philology, No. I, 63 s. Erzurum 1959.
- “*Die Dichtung in der Dichtung Stefan Georges*”
 A.Ü. Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Dergisi, Cilt: XVII, Sayı: 3-4 Ankara, Eylül-Aralık 1960.
- “*Auf den Spuren Grillparzers in Istanbul*”
 Jahrbuch der Grillparzer Gesellschaft, 3. Folge, 5. Bd. s. 143-167, Bergland Verlag Wien, 1966.
- “*Türkei*” (Naturalismus und Impressionismus im 19. Jahrhundert)
 In: Heinz Kindermanns ‘Theatergeschichte Europas’ X. Bd. s. 521-573. Otto Müller Verlag, Salzburg 1974.

Ins Deutsche übersetzt:

— “*Über die Landschaft*”

Ein Versuch von Suut Kemal Yetkin,

A.Ü. Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Dergisi, Cilt: I, Sayı: 1, s. 3-24 Ankara 1942.

— “*Helena bleibt in Troja*”

Eine wörtliche Übersetzung von Selâhattin Batus ‘Güzel Helena’ (‘Die schöne Helena’) liegt der Nachdichtung Bernt von Heislers zugrunde,

Reta Baumann Verlag, Bayreuth 1977.

VIII. Uluslararası Kongre ve Simpozyum Bildiri ve Raporları

Rapor : “*Goethe Kongresi*”

(Goethe-Gesellschaft, Frankfurt a. Main 28.-30 August 1949) Ulus, Ankara 29 Aralık 1949.

” : “*Milletlerarası Sanat Tenkitçileri Kongresi*”

(Asosiation Internationale des critiques d’Art (AICA) 8-17 Eylül, İstanbul 1954).

Türk Dil Kurumu, Cilt: IV, Sayı: 38, s. 78-84, Sayı: 39, s. 140-148, Sayı: 40, s. 206-211. Ankara, Kasım, Aralık 1954 ve Ocak 1955.

Bildiri : “*Le théâtre turc dans un esprit conform a l’ideal d’Atatürk*” Sunuş: 3 Eylül 1965.

(IV. Congres International de Recherches Théâtrales) 30 Ağustos - 4 Eylül, Amsterdam 1965.

Anatomy of an illusion, Lectures of the fourth international congress on theatre research, Amsterdam 1965, published by Scheltema and Holkema, Amsterdam 1969, s. 63-72.

” : “*La Décoration comme facteur principal du spectacle*” Sunuş: 18 Eylül 1967.

(Federation Internationale pour la Recherche Théâtrale VII. Congres Mondial, Confernces du Comité des Recherches Théâtrales de l’Europe Orientale, 14-19 Septembre, Budapest 1967.

- Theatre research, The Journal of the International Federation for Theater Research, Vol. X, No. 1, s. 43-44, London 1969.
- ” : “*Les premieres Bibliographies du Théâtre Turc*”
Sunuş: 22 Eylül 1967.
VIII. Congres International des Bibliothèques -
Musées des arts du spectacle, Budapest 19-24 Sep-
tembre 1967.
- ” : “*Le Théâtre et son Public en Turquie au XIXe siecle*”
Sunuş: 2 Eylül 1976.
(IV. Internationales Theaterwissenschaftliches Do-
zentenkonferenz in Wien)
Viyana’da bildiriler broşüründe basılmakta.
- ” : “*Le recherche public du Théâtre en Turquie*” Sunuş:
23 Nisan 1976.
(III. Symposium International des Critiques de thé-
âtre et des Théâtrologes, 22, 23 Avril 1976).
- Rapor : “*Uluslararası III. Tiyatro Tenkitçileri Simpozyumu*”
Devlet Tiyatrosu Dergisi, Sayı: 65, Ankara, Nisan
1977.
- Bildiri : “*The Effect of the Stage on the Audience*” Sunuş:
22 Haziran 1976.
(International Conference on Expanding Dimensi-
ons of World Education) Ankara, 21-24 June 1976
Hacettepe Üniversitesi.
- Yurtiçi Kurumların Kongre ve Simpozyumları*
- Bildiri : “*Klâsikler Çevirisinin Kültür Niteliği*” Sunuş: Yedin-
ci Komisyonunda, 27 Ocak 1975.
Kültür Bakanlığının II. Türk Yayın Kongresi, An-
kara, 24-27 Ocak 1975.
(Bildiri: Kültür Bakanlığına basılmak üzere verildi)
- ” : “*Çağdaş Dünya Tiyatrosu Karşısında Türk Tiyatrosu*”
Sunuş: 19 Mayıs 1975.
(Eskişehir İktisadî ve Ticarî İlimler Akademisi I.
Türk Tiyatro Kongresi, Eskişehir 17-20 Mayıs 1975.
Program ve Bildiri Özetleri, Eskişehir 1975.

- ” : “*Atatürk'ün Klâsik Filoloji Anlayışı*”
Sunuş: 13 Nisan 1976.
A.Ü. Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi, Klâsik Filoloji Enstitüsü Simpozyumu, Ankara 11-13 Mayıs 1976. Tarih Kurumu Salonu, A.Ü. Klâsik Filoloji Enstitüsü Dergisi, Sayı: ...
- ” : “*Ankara Üniversitesi'nde Tiyatro Eğitimi*”
Sunuş: 11 Mayıs 1976.
A.Ü. Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi, Tiyatro Araştırmaları Enstitüsü Simpozyumu: ‘Tiyatro'nun Eğitici İşlevi’ konusu üzerinde, Ankara, 11-13 Mayıs 1976, Tarih Kurumu Salonu. A.Ü. Tiyatro Araştırmaları Enstitüsü Dergisi, Yıl: 5, Sayı: 6; s. ...
- ” : “*Cumhuriyet Devrinde Türk Kadınının Yeri*”
Sunuş: 14 Ekim 1976.
Türk Tarih Kurumu Uluslararası Kongresi, Ankara, 11-15 1976.
Türk Tarih Kurumu Kongre Bildirileri,